

ผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธในยุค DISRUPTION* BUDDHIST POLITICAL LEADERS IN THE DISRUPTION

พระอุดมสิทธินายก (กำพล คุณงกรโ), พระสมรัก ภทฺทปญโญ

Phra Udomsittthinayok (Kumphol Kunungkaro), Phra Somrak Phattapanyo

วัดบางอ้อยช้าง

Wat Bang Oi Chang

Corresponding Author E-mail: opal_1982@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธในยุค DISRUPTION โดยใช้วิธีการศึกษา จากเอกสาร ตำรา หนังสือ สื่อออนไลน์ รวมถึง การสังเคราะห์ วิเคราะห์ ผลจากการศึกษาพบว่า 1. ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อผู้นำทางการเมือง ได้แก่ นโยบายสาธารณะและประชาธิปไตย 2. หลักภาวะผู้นำทางการเมืองพุทธ ประกอบด้วยความอดทนต่อการปฏิบัติงาน ความตื่นตัวอยู่เสมอ ความขยันหมั่นเพียร ความมีธรรมาจริยธรรม ความมีจิตใจที่รักใคร่ต่อเพื่อนร่วมงาน ความมีธรรมาจริยธรรมเพื่อแผ้วถาง และการเอาใจใส่ต่องานรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ รวมถึงหลักศีล 5 ข้อ 3. ผู้นำทางการเมืองในยุค Disruption สามารถสร้างวิสัยทัศน์ที่เกิดผลเป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนารัฐให้ไปสู่ความสำเร็จกล่าว คือ ประชาชนได้รับผลจากนโยบายสาธารณะและเกิดเป็นประชาธิปไตย เกิดการยอมรับ สามารถพัฒนาประเทศชาติหรือออกความคิดเห็นแทนประชาชนได้ 4. การพัฒนาสมรรถนะของผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 คือ 1. ความรู้ คือ รู้ในกฎหมาย ระเบียบ พระราชบัญญัติต่าง ๆ รวมถึงการบริหารราชการแผ่นดิน รู้พันธกิจของตนเองและเข้าถึงประชาชนโดยเป็นผู้นำในยุค Disruption 2. ความสามารถในการทำหน้าที่ ทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน 3. การมีทัศนคติที่ดี คือ มีความทัศนคติที่สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน การนำหลักภาวะผู้นำเชิงพุทธและการนำศีล 5 มาประยุกต์ใช้เป็นคุณธรรมหรือว่าเป็นจริยธรรมเบื้องต้น

คำสำคัญ: ผู้นำทางการเมือง; พุทธศาสนา; ในยุค DISRUPTION

*Received October 12, 2023; Revised October 16, 2023; Accepted October 16, 2023

Abstract

This academic article the objective is to study Buddhist political leaders in the DISRUPTION era using study methods from documents, textbooks, books, online media, including synthesis and analysis. The results of the study found that 1. People's expectations of political leaders, including public policy and democracy. 2. Principles of Buddhist political leadership It consists of patience with performance. constant alertness diligence good-naturedness Having a loving heart towards co-workers Good-naturedness and generosity and paying attention to responsibilities and duties, including the five precepts. 3. Political leaders in the Disruption era are able to create visions that are effective in solving problems and developing the state towards success, that is, the people receive results from public policies and Democracy is born and acceptance is born. Able to develop the nation or express opinions on behalf of the people 4. Developing the competence of Buddhist political leaders Consisting of 3 characteristics: 1. knowledge, namely knowledge of laws, regulations, and various acts including government administration Know your own mission and reach out to the people by being a leader in the era of disruption. 2. Ability to perform duties Perform duties efficiently with clear effectiveness 3. Having a good attitude means having an attitude that is consistent with the expectations of the people. Applying Buddhist leadership principles and applying the 5 precepts is morality or basic ethics.

Keywords: Political leaders; Buddhism; In the DISRUPTION

บทนำ

ในสังคมที่มีผู้คนอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนหรือเป็นประเทศแม้กระทั่งองค์กร ผู้นำมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการและพัฒนาประเทศแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศผ่านนโยบายสาธารณะโดยภาพรวมจำเป็นจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนา นำพาผู้คนไปสู่ความเจริญยกระดับความเป็นอยู่ให้มีมาตรฐานในปัจจุบันด้านพื้นฐานต่าง ๆ ดังนั้น ประชาชนจึงมีความคาดหวังกับผู้นำตั้งแต่ในระดับสูงคือรัฐมนตรี จนถึงผู้นำท้องถิ่น ท้องถิ่น ผู้นำชุมชนหรือแม้กระทั่งผู้นำครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากการเลือกตั้ง

ปี พ.ศ. 2566 ประชาชนต่างคาดหวังว่าประเทศชาติจะเดินหน้าต่อไปได้โดยอาศัยนโยบายของผู้นำ มีส่วนผลักดันนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศ ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ สังคม คอร์รัปชัน การสาธารณสุข การคมนาคม การศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น ถึงกระนั้นแล้วประเทศไทยยังเป็นเมืองพุทธที่มีผู้นับถือพุทธศาสนาไม่น้อยกว่า 95% ของประเทศเป็นเมืองที่ถือได้ว่ามีชาวพุทธมากในระดับต้น ๆ ของโลก พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เก่าแก่กับสังคมไทยตั้งแต่มีการก่อตั้งอาณาจักรไทยครั้งแรก โดยพระมหากษัตริย์ยึดหลักธรรม (ทศพิธราชธรรม) ในการบริหารปกครองบ้านเมืองพัฒนาชาติไทย มีวัดเป็นศูนย์กลางในการสอนศิลปวิชาการในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ผู้ที่ผ่านการบวชเรียนหรือจบศิลปวิชาการจากวัด จึงจะสามารถเข้ารับราชการเป็นขุนนางในราชสำนักได้ ทำให้พระพุทธศาสนาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนานกนในชาติตั้งแต่ครั้งนั้นมา

การนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการใช้ชีวิตทั้งของผู้นำและของผู้นตามจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ไม่ผิดศีลธรรมไม่ทุจริตคอร์รัปชัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางการเมืองมีส่วนผลักดันนโยบายสาธารณะและสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ สังคม ชุมชน จึงควรมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าไปเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวันรวมถึงการสร้างวิสัยทัศน์เป็นการบริหารตน บริหารคน และบริหารงานให้เป็นไปโดยความเรียบร้อยเกิดประสิทธิภาพแก่ประเทศชาติอย่างสูง หรือส่งผลทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีมีศีลธรรมประจำใจ แล้วจะทำอย่างไรประชาชนจึงจะมั่นใจว่าหลังการเลือกตั้งที่ผ่านมาประเทศชาติจะพัฒนาขึ้น ก็ขึ้นอยู่กับผู้นำที่มีคุณลักษณะที่สามารถนำหลักทางพุทธศาสนาได้แก้ปัญหาในยุคดิจิทัลคือการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลหรือสามารถนำ AI มาใช้โดยพัฒนาผู้นำให้นำประเทศไปสู่ความเจริญให้ทุกคนมีสิทธิในการใช้นโยบายสาธารณะที่ผู้นำได้วางไว้และสามารถทำหน้าที่ของตน ในการที่จะบริหารตน บริหารงาน คือ มีงาน ไม่ต่งงาน และสอดคล้องกับอาชีพของแต่ละบุคคล และสามารถอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุขจึงเป็นโจทย์ที่น่าสนใจที่ผู้เขียนจะนำเสนอต่อไป

ผู้นำทางการเมืองที่ประชาชนคาดหวัง

การบริหารภาครัฐต้องเข้าใจก่อนว่ารัฐประกอบด้วยอะไรบ้างและส่วนหนึ่งในนั้นคือ รัฐบาลและอำนาจอธิปไตยซึ่งเกิดจากผู้นำที่จะสร้างวิสัยทัศน์เพื่อสอดคล้องกับสิ่งที่เป็นส่วนประกอบไม่ว่าจะเป็นดินแดน หรือประชากรอย่างที่คุณเขียนได้อธิบายในเบื้องต้น

คำว่า รัฐ มีองค์ประกอบ 4 ประการ ดังนี้

1. ประชากร (Population) หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่อยู่ในอาณาเขตของรัฐถือว่า มีฐานะเป็นส่วนของรัฐโดยอัตโนมัติสิ่งที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับประชากร ก็คือ

1.1 จำนวนประชากรแต่ละรัฐมีประชากรจำนวนเท่าใด ไม่มีการกำหนดที่แน่นอนแต่ควรจะมีมากพอที่จะกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและผู้ที่อยู่ใต้ปกครองได้

1.2 ลักษณะของประชากร หมายถึง ลักษณะทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน เพราะมีหลายรัฐที่ประกอบด้วยคนหลายเชื้อชาติภาษา และวัฒนธรรม

1.3 คุณภาพของประชากร ขึ้นอยู่กับการศึกษา สุขภาพ อนามัย ทักษะคติ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการพัฒนาทุกรูปแบบ

2. ดินแดน (Territory) มีข้อสังเกตดังนี้ คือ

2.1 ที่ตั้ง ดินแดนของรัฐหมายถึง อาณาเขตพื้นดิน น้ำน่านน้ำ อาณาเขตในท้องทะเล น่านฟ้า บริเวณใต้พื้นดิน พื้นน้ำและพื้นทะเล

2.2 ขนาดของดินแดนไม่มีหลักเกณฑ์ไว้นแน่นอนตายตัวว่าจะต้องมีขนาดเท่าใดจึงจะถือว่าเป็นรัฐ แต่ควรจะมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนประชากรด้วย

3. รัฐบาล (Government) คือ องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปกครองและบริหารภายในโดยเป็นผู้กำหนดนโยบายและน่านโยบายไปปฏิบัติ เพื่อจัดระเบียบทางสังคมและดำเนินทุกอย่างเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐ รัฐบาลจึงเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองรัฐ

4. อำนาจอธิปไตย (Sovereignty) เป็นองค์ประกอบประการสุดท้ายที่สำคัญของรัฐ อำนาจอธิปไตย คือ อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศอำนาจอธิปไตยมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ อำนาจอธิปไตยภายใน (Internal Sovereignty) หมายถึง การที่มีอำนาจที่จะปกครองตนเองและมีอำนาจสูงสุดที่จะดำเนินการใด ๆ ในประเทศอย่างมีอิสระปราศจากการควบคุมจากรัฐอื่น อำนาจอธิปไตยภายนอก (External Sovereignty) หมายถึง การมีอิสระ มีเอกราชสามารถจะดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ หรือกล่าวกันอีกอย่างหนึ่งว่าเอกราชก็คืออำนาจอธิปไตยภายนอกนั่นเอง

องค์ประกอบของรัฐทั้ง 4 ประการนี้ มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ถ้ารัฐใดขาดองค์ประกอบในข้อใดข้อหนึ่ง แม้เพียงองค์ประกอบเดียวก็ตาม ถือว่าขาดคุณสมบัติของความเป็นรัฐโดยสิ้นเชิงจุดประสงค์ของรัฐ ประกอบด้วย 1. สร้างความเป็นระเบียบ 2. การส่งเสริมสวัสดิภาพแก่ประชาชน 3. การส่งเสริมสวัสดิการแก่ส่วนรวม 4. การส่งเสริมคุณธรรม

หน้าที่ของรัฐแล้วมีอยู่ 4 ประการ คือ 1. การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน 2. การให้บริการและสวัสดิการทางสังคม 3. การพัฒนาประเทศ 4. การป้องกันการรุกรานจากภายนอก (มัญชลิกา กามูล, 2566)

สิ่งที่ประชาชนคาดหวังจากผู้นำทางการเมือง คือ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศและการได้รับนโยบายสาธารณะที่พอเพียงและเป็นรากฐานของกำดั่งดำรงชีวิตสอดคล้องกับ แนวคิดของนักวิชาการท่านหนึ่ง ได้กล่าวว่า

1. นโยบายสาธารณะ กล่าวคือ ประชาชนต่อสู้กับโลกภายนอกได้ไหม Vision ต้องมองทั้งภาพรวมและภาพเฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยต้องวางหมุดหมายทำให้ประเทศยืนนำสังคโปร์ มาเลเซียได้อย่างไร มีใช้บริหารประเทศเจริญถดถอยหนีห่างประเทศในย่านอาเซียนไปทุกที มีใช้ลักษณะที่รัฐบาลภูมิโง่งที่มีคนจนมาลงทะเลเบียนเพิ่มขึ้น การแปลงนโยบายเป็นยุทธศาสตร์ Strategy คือ เป้าหมายที่จะนำองค์การไปสู่ความมั่งคั่ง ยั่งยืนนำพาประเทศชาติไปสู่โลกของการพัฒนา พาประชาชนในชาติและโลกไปสู่ความทันสมัย(Modernization) มีใช้คิดแบบอนุรักษนิยม เมื่อต่อสู้แข่งขันใครไม่ได้แล้วมาสะกดจิตคนไทยให้รู้จักความพอเพียง พอประมาณ ต้องมีมาตรฐานใช้กลไกตลาดมิให้ผูกขาดการค้า การลงทุนเฉพาะกลุ่มที่หนุนรัฐบาล ความท้าทายในการนำพาประเทศชาติไปสู่การแข่งขันไปยืนเป็นประเทศแนวหน้าของโลกหรือแถวหน้าของอาเซียนไม่ต้องตกเป็นเครื่องมือของพ่อค้าที่เป็นตัวแทนประเทศนั้น ๆ และเอเชีย ดังนั้น ผู้บริหารประเทศหรือองค์การรัฐมิใช่ทำงานแบบราชการตามหน้าที่ไปวัน ๆ อย่างการปราบโควิด ลักษณะการบริหารประเทศแบบนี้เด็กเยาวชน คนรุ่นใหม่มองว่าไม่เห็นอนาคตจะพัฒนาเศรษฐกิจได้ในรูปแบบการอนุญาตให้คนต่างชาติเป็นล้านๆ มาอยู่มาเช่าแผ่นดินไทยต้องผ่านรัฐสภาและให้ประชาชนรับทราบเพื่ออนาคตของประเทศชาติ

2. ประชาธิปไตย คือ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาประเทศไม่ว่าจะเป็นสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา เกษตร คมนาคม พลังงาน เป็นต้น หลักประชาธิปไตยที่ประชาชนชาติที่พึ่งทางความยุติธรรมของสังคมดังจะพบว่า ผู้ใหญ่สติกลองมาชุมนุมที่บ้านผู้ใหญ่กล่าวว่า รัฐบาลท่านสั่งมาว่าให้ชาวนาเลี้ยงเป็ดและสุกร ส่วนตาสีหัวคอนถามว่า สุกรนั้นคืออะไร ผู้ใหญ่สรีบตอบทันใด สุกรนั้นไซ้ร์ คือ หมาน้อยธรรมดา ๆ นั่นคือ นโยบายจากส่วนกลางเป็นสื่อสารที่เบี่ยงเบนออกจากหลักความจริงในสมัยเผด็จการจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ แลลงว่า นโยบายที่ดีคือ น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี มีเงินใช้ ไร้โรคฯ ยังถือว่าทันสมัยอยู่ แต่พอมาถึงรัฐบาลที่มาจากรัฐประหารมีนโยบายอยู่ 3 ตัว คือ มั่นคง + มั่งคั่ง + ยั่งยืน Security Prosperity and Sustainably ปรากฏผลสัมฤทธิ์ คือ ระบบควบคุมโดยระบบราชการและบริษัทให้มั่งคั่งยั่งยืนโดยเฉพาะกลุ่ม High End กลุ่มรายได้มาก Middle End กลุ่มรายได้ปานกลางตามติดด้วย Low End ผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มสุดท้ายคือ The Lowest End กลุ่มที่ไม่มีรายได้เลย การบริหารการกำหนดนโยบายเช่นนี้คือความหายนะของแผ่นดิน เพราะคนที่ยากจนมีถึง 45 ล้านคน

หมายถึงคนในจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน นั่นคือผู้ใช้แรงงานสร้างรายได้แก่นายทุน จ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคแก่คนที่ตนเองไม่ได้เลือกมาเป็นรัฐบาล (บุญทัน ดอกไธสง, 2565)

คุณลักษณะของผู้นำเชิงพุทธ

ผู้ที่ผู้นำหรือหัวหน้าจะต้องถือหลักธรรมาธิปไตย คือ การประพฤติกให้ถูกต้องตามหลักธรรม ดังนั้น หลักธรรมจึงเป็นสิ่งที่ควบคุมอำนาจไม่ให้ผู้นำใช้อำนาจไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ในขณะเดียวกันหลักพระพุทธศาสนา ได้ถืออำนาจที่เกิดจากการประพฤติกธรรมหรือหลักธรรมที่ทำให้ผู้ประพฤติกเป็นผู้มีอำนาจ ซึ่งจะมีคุณประโยชน์ในการศึกษาและเข้าใจเรื่องของอำนาจประเภทต่าง ๆ

1. ขมา คือ มีความอดทนปฏิบัติงาน มีน้ำใจหนักแน่น ไม่ยอมตกอยู่ในความชั่ว ไม่เกรงกลัวหรือมีอคติ 4 เมื่อจะต้องตัดสินใจ และไม่หวั่นไหว ผู้นำทางการเมืองนับว่าเป็นผู้แทนของประชาชน หรือ เป็นนักบริหารที่ต้องมีวิสัยทัศน์ มีความอดทนมีน้ำใจไม่ตกอยู่ในอคติ 4 มีความตัดสินใจที่ชัดเจนและมั่นใจในการทำหน้าที่ของตนเองซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนในการที่จะนำพานโยบายสาธารณะไปสู่ประชาชนให้ได้รับงบประมาณที่ชัดเจน

2. ซาคริยะ คือ มีความตื่นตัวตลอดเวลา ไม่ประมาทในการปกครองชีวิตหน้าที่ ผู้นำทางการเมืองมีความตื่นตัวและปรับตัวอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าสังคมจะเป็นไปในลักษณะใดก็ตาม มีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเสียสละประโยชน์ส่วนตนและมีความสามารถในการทำหน้าที่ไม่ประมาท ในกฎกติกาของสังคม สามารถนำพาประเทศชาติและประชาชนให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข มีความอยู่รอดโดยปัจจัยพื้นฐานที่สามารถดำรงชีวิตได้

3. อุฏฐานะ คือ มีความขยันหมั่นเพียรต่อหน้าที่การงาน ผู้นำทางการเมือง มีความใส่ใจขยันหมั่นเพียรต่อหน้าที่ ไม่ละเลยหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตามพันธกิจที่ได้รับมอบหมายไม่ว่าจะเป็นการชี้แจงงบประมาณในทุกเหตุการณ์ การตอบกระทู้ธรรมสดหรือการบริหารราชการแผ่นดินทำโดยเจตนาบริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนหรือพรรคพวก จะสามารถนั่งอยู่ในใจของประชาชนและทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม

4. สังวิภาคะ คือ มีอัธยาศัยดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจต่อผู้ร่วมงาน ผู้นำทางการเมืองมีอัธยาศัยดีเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้นำทางการเมืองเป็นผู้ที่น่ารักในทางพุทธศาสนา ประกอบด้วยการที่มีความยิ้มแย้มแจ่มใส ทักก่อนและพูดจาไพเราะ จึงจะถือว่าเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดีเป็นนักการเมืองที่น่ารักมีความอ่อนอ่อนนอกเข้มแข็งภายในจิตใจสามารถพัฒนาในทางพระพุทธศาสนาด้วยหลักของการพัฒนาจิตไปในตัวอีกด้วย

5. ทया คือ มีจิตใจที่เอ็นดู รักใคร่ห่วงใยเอาใจใส่ผู้ร่วมงาน ผู้นำทางการเมือง เป็นผู้รักห่วงใยเพื่อนร่วมงาน ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้เสมอกับตน หรือผู้อยู่ใต้บังคับ

บัญชา เพื่อนร่วมงานไม่เอาเปรียบทำงานด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์รวมถึงมีความจริงใจกับประชาชน คือ เคยแถลงนโยบายไว้อย่างไร สามารถทำตามนโยบายที่เคยแถลงไว้โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางของการขับเคลื่อนการทำงานไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการพัฒนาในส่วนของผู้คนหรือประเทศชาติก็มีความห่วงใยกับประชาชน

6. อิกขนา คือ เอาใจใส่ตรวจตรางานและหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ (อง.ปญจก. (ไทย), 22/53/56) ผู้นำทางการเมือง มีการไต่ตรองตรวจตรางานและหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นการทำงานโดยมีแผนทั้งในระดับของหน่วยงานของตนเองและพิจารณาว่าตนสามารถทำได้หรือพัฒนาไปมากกว่านี้หรือไม่ และมีข้อบกพร่องส่วนไหนก็พิจารณาและแก้ไขโดยเร็วเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติทำให้บ้านเมืองน่าอยู่และปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน

หลักศีล 5 ในทางพระพุทธศาสนา

ศีล 5 เป็นหลักการประพฤติชอบทางกายและวาจา การรักษากายวาจาให้เรียบร้อย (ที.ปา. (ไทย), 11/286/247)

1. การงดเว้นการปลงชีวิต เว้นจากการฆ่าการประทุษร้ายกัน กล่าวคือ ศีลข้อแรกเป็นคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธ ที่เว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไม่เบียดเบียนทั้งร่างกายและจิตใจของผู้อื่นโดยการกระทำทางกาย วาจา ไม่ทำความเดือดร้อน ให้แก่ผู้อื่นดำรงตำแหน่งด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเพื่อประชาชน

2. การงดเว้นจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ เว้นจากการลักโก่ง ละเมิดกรรมสิทธิ์ทำลายทรัพย์สิน กล่าวคือ การงดเว้นจากสิ่งของที่เขาไม่ได้ให้ หมายถึง ไม่คดโกงหรือทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นที่ครหาของประชาชนประกอบกิจที่เป็นไปงดเว้นจากการทุจริต คือ ใช้งบประมาณอย่างถูกต้อง ตามกฎหมาย ข้อระเบียบที่ได้แถลงนโยบายไม่คิดเอาเปรียบประชาชนโดยการทุจริตต่าง ๆ จึงเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญ

3. การงดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม เว้นจากการล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่หวงแหน กล่าวคือ ศีลข้อที่ 3 เป็นศีลที่เป็นการครองตนให้เว้นจากการประพฤติผิดในการคือมีความรักครอบครัวไม่ประพฤติผิดในภรรยาหรือสามีตนมีจิตใจหนักแน่นบริสุทธิ์ซื่อสัตย์ต่อคู่ครองของตนเป็นการบริหารตนให้น่าเชื่อถือ

4. การงดเว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง กล่าวคือ ผู้นำทางการเมืองเมื่อพูดกับประชาชนในเรื่องของนโยบายก่อนเลือกตั้งเป็นอย่างไร เมื่อตนได้รับตำแหน่งเป็นผู้แทนราษฎรหรือผู้นำทางการเมืองทำเช่นนั้น จะทำน้อยทำมากขอให้ได้ประพฤติปฏิบัติตามสิ่งที่ตนพูดจะเข้าตามหลักพุทธศาสนา คือ ไม่พูดเท็จ ไม่พูดโกหก ไม่พูดหลอกลวง

รวมถึงไม่พูดคำหยาบ หรือเพื่อเจตนาที่เป็นเรื่องไร้สาระ ทำให้คำพูดมีความน่าเชื่อถือ คือ พูดอย่างไรทำอย่างนั้นไม่ใช่สักแต่ว่าพูดแต่ทำไม่ได้ ก็ขาดความน่าเชื่อถือ

5. การงดเว้นจากน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ กล่าวคือ การงดเว้นจากการดื่มน้ำเมาก็เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือเป็นการบริหารตน

สรุปว่าศีลข้อที่ 3 และข้อที่ 5 นั้นเป็นการบริหารตนส่วนศีลข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 4 เป็นการทำงานร่วมกับคนอื่นและทำเพื่อประชาชน แต่โดยภาพรวมศีลทั้ง 5 ข้อก็เป็นคุณลักษณะของผู้นำที่จำเป็นจะต้องประพฤติให้ครบเพื่อความน่าเชื่อถือและบริหารราชการแผ่นดินโดยความบริสุทธิ์ซื่อสัตย์และเสียสละต่อประชาชนรวมถึงประเทศชาติ

สรุปได้ว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อผู้นำทางการเมือง นโยบายสาธารณะ และประชาธิปไตย คือ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา เกษตร คมนาคม พลังงาน เป็นต้น เพื่อความอยู่รอดด้วยปัจจัยพื้นฐานในยุคปัจจุบัน ผู้นำนอกเหนือจากจะรู้กฎหมายกฎระเบียบพระราชบัญญัติ หรือกติกาทางสังคมทางการเมืองต่าง ๆ แล้วยังจำเป็นจะต้องมีคุณลักษณะคือจริยธรรมในทางพุทธศาสนา คือ หลักภาวะผู้นำเชิงพุทธ ที่ประกอบด้วยความอดทนต่อการปฏิบัติงาน ความตื่นตัวความขยันหมั่นเพียร ความมีอัธยาศัยดี ความมีจิตใจที่รักใคร่ต่อเพื่อนร่วมงาน ความมีอัธยาศัยดีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการเอาใจใส่ต่องานรับผิดชอบ ต่อหน้าที่รวมถึงหลักศีล 5 ที่ประกอบด้วย การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต การงดเว้นจากการที่เอาของที่เขาไม่ได้ให้ การงดเว้นจากการประพฤติดินในกาม การงดเว้นจากการพูดเท็จ โกหกหลอกลวงและการงดเว้นจากการดื่มสุรา เหล่านี้เมื่อนำมาเป็นคุณลักษณะของภาวะผู้นำก็จะสร้างความน่าเชื่อถือและเป็นสิ่งที่ประชาชนคาดหวังในนโยบายสาธารณะ และประชาธิปไตยที่จะทำเพื่อประชาชน พัฒนาประเทศและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงที่จะกล่าวในข้อถัดไป

ผู้นำทางการเมืองในยุค Disruption

ยุค Disruption คือ การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่ผู้คนรุ่นใหม่ เริ่มเข้ามามีบทบาทในวงการของธุรกิจต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ทำให้มีการพัฒนาระบบ พัฒนาแนวคิด พัฒนาการตลาดที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิงหรือบางครั้งมีการคิดค้นสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาใหม่เลยทีเดียว ซึ่งทั้งหมดทั้งมวลนั้นก็เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ที่กลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มลูกค้าได้มีความต้องการที่เปลี่ยนไปจากยุคเดิม ทำให้หลาย ๆ ธุรกิจที่รู้ว่ายุค Disruption คืออะไร จะมีเปอร์เซ็นต์ที่จะสามารถทำการตลาดได้ดีกว่าบริษัทที่ไม่รู้อะไรเลย การเมืองก็เช่นเดียวกันมีความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และ

สถานการณ์ในการบริหารรัฐก็มีความเปลี่ยนไปมีความซับซ้อนมากกว่าเดิม ถึงกระนั้นผู้นำก็ต้องให้ความสนใจและสร้างภาวะผู้นำโดยอาศัยประชาชนเป็นฐานในการแสดงความคิดเห็นและสร้างวิสัยทัศน์เพื่อให้เกิดการบริหารภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในยุคปัจจุบันนี้มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปากท้อง สังคม การเมืองหรือในด้านต่าง ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำทางการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เขียนได้เน้นในลักษณะของการนำหลักธรรมพุทธศาสนามาใช้เรียกว่า ผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธ จำเป็นต้องอาศัยหลักฐานพุทธศาสนาใช้ด้วยแต่ก็ต้องเข้าใจในส่วนของยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง คือมีการพัฒนาเข้าไปสู่ระบบ AI มีการค้นพบวิจัยต่าง ๆ ที่จะช่วยในการตัดสินใจของผู้นำการเมืองเป็นเรื่องของประชาชนให้เกิดประชาธิปไตยเพราะฉะนั้นจะทำอย่างไรให้ประชาธิปไตยยังอยู่กับคนไทยในยุคปัจจุบันถึงแม้จะบอกว่าการเลือกตั้งการใช้สิทธิ์เลือกตั้งหรือการมีส่วนร่วมต่าง ๆ จนถึงวันนั้นสิ่งสำคัญก็คือนโยบายที่เกิดจากรัฐบาลนำไปสู่การพัฒนาในส่วนของบ้านเมืองท้องถิ่นชุมชนเพราะฉะนั้นการรู้ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลเป็นการพัฒนาระบบคิดระบบทางการตลาดหรือระบบทางการปกครองที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วไม่สามารถอยู่ได้เหมือนเดิมก็เข้ากับหลักพุทธศาสนาด้วยก็คือไม่มีอะไรเที่ยงแท้เมื่อทราบอย่างนี้ผู้นำก็ต้องรู้ว่ายุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนั้นมีอะไรบ้าง อย่างที่ผู้เขียนได้อ้างเสนอ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดยุค Disruption มีดังนี้

1. ความรวดเร็วทันใจ สิ่งที่ทำให้เกิดยุค Disruption อย่างแรก คือ ความรวดเร็วของการเปลี่ยนแปลงในสังคม ซึ่งต่างจากอดีตที่จะค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ อาจจะเพราะด้วยเทคโนโลยีที่สามารถตอบโจทย์ในเรื่องของความรวดเร็วในการสื่อสาร ทำหลาย ๆ ด้านในยุคสมัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนั่นเอง

2. การศึกษาและมุมมองของคนรุ่นใหม่ ยุค Disruption คือยุคที่ผู้คนรุ่นใหม่ ได้นำความรู้และมุมมองในด้านต่าง ๆ ที่ไม่เคยมีในสมัยก่อน มาปรับประยุกต์ใช้ในการทำงาน ซึ่งแน่นอนว่ามันจึงส่งผลกระทบไปทั่วโลก จนทำให้เกิดยุค Disruption ตามมา

3. ความเชื่อมั่น เป็นอย่างที่เราทราบกันดีว่าผู้รุ่นใหม่ ๆ มักมีแนวทางการมองโลกที่แตกต่างไปจากเดิม รวมไปถึงการที่พวกเขาไม่ต้องการเดินตามแนวทางที่สังคม (รุ่นเก่า) ได้ปูทางไว้ให้ จึงทำให้ยุค Disruption คือยุคที่ผู้คนมีความเชื่อมั่นในเส้นทางที่จะเลือกเดิน และเลือกจะทำ ว่ามันคือสิ่งที่ดีที่สุด แม้ว่ามันจะไม่ได้เป็นไปตามแบบแผนที่ผู้ใหญ่ยุคเก่า ๆ ได้วางไว้ให้ก็ตาม

4. การรับรู้ข่าวสารข้อมูลที่มากยิ่งขึ้น เพราะในยุคปัจจุบันผู้คนได้รับข่าวสารต่าง ๆ มากมายและรวดเร็ว จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่สามารถทำให้ผู้คนเข้าถึงแหล่งความรู้เพียงได้แค่มีโทรศัพท์มือถือเพียงเครื่องเดียว จึงทำให้ผู้คนส่วนใหญ่เริ่มมองเห็นโลก

กว้างในหลาย ๆ มุม และเกิดคำถามที่ว่าความชอบของตัวเองคืออะไร ความต้องการต่าง ๆ จึงมีการเปลี่ยนแปลงไปนั่นเอง (Boonyen, 2023)

สรุปได้ว่า ผู้นำทางการเมืองในยุค Disruption สามารถสร้างวิสัยทัศน์ที่เกิดผลเป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนารัฐให้ไปสู่ความสำเร็จกล่าว คือ ประชาชนได้รับผลจากนโยบายสาธารณะและเกิดเป็นประชาธิปไตยเกิดการยอมรับไม่ใช่ผู้นำที่มีตำแหน่งทางการเมืองแต่ไม่สามารถที่จะพัฒนาประเทศชาติหรือออกความคิดเห็นแทนประชาชนเพราะฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงในตรรกะนี้อาจจะหมายถึงการเข้าไปคู่ซึ่งเข้าไปทราบถึงปัญหาใหม่ๆการจะเป็นคนรุ่นใหม่หรือคนรุ่นเก่านั้นไม่ได้เกี่ยวกับอายุความรู้หน้าที่การงานหรือ ตำแหน่ง แต่คำว่าสมัยใหม่ คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกมิติของสังคม จึงจะทราบปัญหาที่แท้จริงและสามารถนำมาพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองไปสู่ความเจริญในอนาคตได้ เพราะฉะนั้น ผู้นำในทางการเมืองการเปลี่ยนแปลงนั้นก็ต้องเข้าใจถึงหลักการไม่ว่าจะเป็นหลักการของการบริหารภาครัฐและหลักของคุณธรรมจริยธรรมซึ่งจะต้องนำหลักทางพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้โดยผู้เขียนได้ยกตัวอย่าง 2 หลักคือหลักภาวะผู้นำเชิงพุทธและหลักของศีล 5 มาประยุกต์ใช้ในเบื้องต้น

ภาพที่ 1 เปิดคำแถลงนโยบายรัฐบาลฉบับเต็มของนายกฯ (2566)
(TNN Online, 2023)

การพัฒนาสมรรถนะของผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธ

สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเชิง พฤติกรรมของบุคคลซึ่ง จำเป็นต้องมีการปฏิบัติงาน ตำแหน่งหนึ่ง ๆ ให้ประสบความสำเร็จโดยได้ ผลงานสูงกว่า มาตรฐานที่กำหนดไว้ หรือโดดเด่นกว่า เพื่อนร่วมงานในสถานการณ์ที่หลากหลายกว่า (สุนิดา พินิจการ, 2540) สมรรถนะ เป็นการบูรณาการความรู้ ทักษะ ทักษะคติและ คุณลักษณะส่วนบุคคลจนทำให้ผลงานนั้นมีคุณค่าสูงสุดหรือ มีประสิทธิผล (दनัย เทียนพุด, 2550) สมรรถนะได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว
2. สมรรถนะเฉพาะงาน หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว
3. สมรรถนะขององค์กร หมายถึง ความสามารถพิเศษ เฉพาะองค์กรนั้นเท่านั้น
4. สมรรถนะหลัก หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคล ต้องมีหรือต้องทำเพื่อให้ บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
5. สมรรถนะในงาน หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือน ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจ เหมือนกัน แต่มีความสามารถต่างกัน บางคนมีสมรรถนะทางการสืบสวน สอบสวน บางคน มีสมรรถนะทางปราบปราม เป็นต้น (เทียน ทองแก้ว, 2560)

ด้านความรู้ ทำตามหน้าที่ยกตัวอย่างความรู้ที่เกี่ยวกับ สถาผู้แทนราษฎรตาม อำนาจหน้าที่สถาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย 1. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ 2. การพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 3. การอนุมัติ พระราชกำหนด 4. การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน 5. การตั้งคณะกรรมการ (สถาผู้แทนราษฎร, 2566) สรุปประมวลคือ ทำหน้าที่แทนประชาชนในการตรวจสอบหรือ เสนอบประมาณที่ถูกต้องและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ด้านความสามารถ คุณลักษณะการเป็นผู้นำในทฤษฎีตะวันตก กล่าวไว้ว่า

ด้านสติปัญญา (Intellectual) มีความรู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลำดับ ความสำคัญขององค์กร

- มองไปข้างหน้า สามารถจัดลำดับความเร่งด่วนของภารกิจในระยะสั้นตามลำดับ ความสำคัญในระยะยาว

- ถ้าตัดสินใจ ถ้าตัดสินใจแม้ในสถานการณ์ที่คุณไม่ทราบข้อเท็จจริงจริงสามารถ จะเจรจาแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

- สามารถรับมือกับความไม่แน่นอน คุณทำงานในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและแทบไม่มีสิ่งบอกทิศทาง สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้

ด้านสังคมและอารมณ์ (Socio-Emotional)

- เข้าใจตัวเอง คำนึงถึงผลกระทบของพฤติกรรมของตัวเอง
- เข้าใจคนอื่น เข้าอกเข้าใจความต้องการ ความกังวล และเป้าหมายของคนอื่น
- มั่นคง เชื่อมั่น แน่วแน่ และพร้อมเป็นผู้นำในสถานการณ์ที่สับสนและยุ่งเหยิง
สามารถไว้วางใจได้ รักษาคำพูด

ด้านองค์กร (Organizational)

- สร้างเสริมความร่วมมือ สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นและสร้างความสัมพันธ์กับเจ้านาย เพื่อนร่วมงาน และลูกน้องในทีมเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ดีกว่า

- เป็นที่ยอมรับ รับฟัง แสวงหาจุดร่วม และสื่อสารด้วยความชัดเจน เพื่อโน้มน้าวและผลักดันผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในองค์กรได้

- มีทักษะทางการเมือง (ในองค์กร) ใจโครงสร้างอำนาจในองค์กร เข้าใจความคิดของคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถแสวงหาการสนับสนุนและทรัพยากรได้

- สร้างแรงกระตุ้น ตั้งคำถามและท้าทายสิ่งที่เป็นอยู่และโน้มน้าวให้คนอื่นตั้งมาตรฐานและกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย

ด้านทัศนคติ ทัศนคติที่ดี สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน สามารถนำหลักของศีล 5 มาประยุกต์ใช้ ในทางสากลมองว่าเป็นหลักจริยธรรม คือ ข้อ ปฏิบัติที่ถูกต้องไม่เกิดโทษแก่ตนหรือ แก่ผู้อื่น ในลักษณะของผู้นำทางการเมือง จริยธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่ง ความมีจริยธรรมคือสิ่งสำคัญที่จะทำให้ลูกน้องไว้วางใจ รวมทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญของบทบาทการเป็นผู้บริหาร จริยธรรมทางธุรกิจคือบรรทัดฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับในการทำงานและวิธีการบริหารจัดการผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกันระหว่างลูกค้า พนักงาน ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และสังคมโดยรวม มันเกี่ยวข้องกับทุกด้านของการทำงาน ทั้งความรับผิดชอบทางกฎหมาย (เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง) และความรับผิดชอบทางการเงิน(เช่น การสร้างรายได้ให้บริษัทและกำไรให้ผู้ถือหุ้น)

ในอดีตจริยธรรมเป็นเรื่องของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ฝ่ายกฎหมาย หรือผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น แต่ปัจจุบันมันคือหน้าที่พื้นฐานของผู้บริหารในทุกระดับ ในหลักสูตรของวิทยาลัยบริหารธุรกิจหลายแห่ง จริยธรรมคือหนึ่งในความรับผิดชอบพื้นฐานของผู้บริหารทุกคนมันคือความรับผิดชอบที่คุณมีต่อองค์กรและผู้ถือหุ้น รวมทั้งลูกน้องในบังคับบัญชา เพราะอย่างน้อยที่สุด ความมีจริยธรรมของคุณคือหลักประกันที่ทำให้พวกเขารู้สึกปลอดภัยในการทำงาน เช่น ความปลอดภัยจากการถูกข่มขู่หรือถูกทำร้ายโดยลูกค้าหรือเพื่อน

ร่วมงานทั้งนี้ การขาดจริยธรรมแม้ในเรื่องเพียงเล็กน้อยก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อขวัญกำลังใจของคนในองค์กร หากลูกน้องไม่ไว้วางใจว่าคุณจะเป็นหลักในทางจริยธรรมได้ พวกเขาก็จะไม่สามารถทำงานและคิดได้อย่างเป็นอิสระ และทำงานได้ไม่เต็มที่เนื่องจากต้องคอยระวังและปกป้องตัวเอง (คมกฤษ จงบุญวัฒนา และวีรยุทธ มาฆศิรานนท์, 2564)

สรุปได้ว่า ในการพัฒนาสมรรถนะของผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธนั้น ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการประกอบด้วย 1. ความรู้ คือ รู้ในกฎหมายระเบียบ พระราชบัญญัติต่าง ๆ รวมถึงการบริหารราชการแผ่นดิน รู้พันธกิจของตนเองและเข้าถึงประชาชนโดยเป็นผู้นำในยุค Disruption มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยและมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกลสามารถนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน 2. ความสามารถในการทำหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการปราศรัย หรือการอยู่ในสภา มีความโดดเด่นและทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลที่ชัดเจนรวมถึง 3. การมีทัศนคติที่ดี คือ มีความทัศนคติที่สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนในส่วนนี้คือการนำหลักภาวะผู้นำเชิงพุทธที่ประกอบด้วยหลัก 6 ข้อและการนำศีล 5 มาประยุกต์ใช้เป็นคุณธรรมหรือว่าเป็นจริยธรรมเบื้องต้นที่ทำให้ผู้นำมีความน่าเชื่อถือและมีลักษณะที่พึงประสงค์สามารถนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และพัฒนาประเทศชาติในทุกมิติได้

ภาพที่ 2 สรุปผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธในยุค DISRUPTION

สรุป

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรสมบูรณ์มีประชากรที่มีจำนวนไม่น้อยกว่าประเทศในเอเชีย แต่ต้องยอมรับว่าในประเทศไทยยังมีปัญหา ในเรื่องการคอร์รัปชัน เศรษฐกิจการเมือง หรือปัญหาปากท้องหรือปัญหาต่าง ๆ ที่รบกวนการแก้ไขจากภาครัฐ ความไม่เท่าเทียม ความเหลื่อมล้ำทางสังคมต่าง ๆ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากนโยบายสาธารณะต่าง ๆ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ประชาชนคาดหวังจากผู้นำทางการเมือง คือนโยบายสาธารณะที่ได้รับความเท่าเทียมเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตและประชาธิปไตยที่มีความเที่ยงธรรมยุติธรรมต่อสังคมทุก ๆ คนได้รับประโยชน์ซึ่งในยุคปัจจุบันเป็น Disruption มีความรวดเร็วทันสมัยการศึกษา มีความเรียบริบเร็วของคนสมัยใหม่ สร้างความเชื่อมั่นและรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้น ผู้นำในทางการเมืองเชิงพุทธ ควรนำหลักทางพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ คือ หนักแน่น ตื่นตัว อภัย ศีล รักใคร่ เพื่อนร่วมงาน เอาใจใส่งานและศีล 5 ซ้อมรวมไปถึงการพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งประกอบด้วย การมีความรู้ในศาสตร์ของความเป็นผู้นำทางการเมือง มีความสามารถในการทำหน้าที่ของตน มีสติปัญญา มีความสามารถในด้านสังคมและอารมณ์รวมถึงองค์กรและมีทัศนคติที่สอดคล้องกับความหวังของประชาชน สามารถนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดความปรองดองสมานฉันท์ในประเทศ มองเห็นประชาชนเป็นศูนย์กลางนำพาประเทศไปสู่ความเจริญแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธจะต้องตระหนักเห็นและนำไปใช้จริง ในหลักพุทธศาสนาสอนหลักการที่ว่า การพูดอย่างไรแล้วทำอย่างนั้นเป็น 1 ในศีล 5 ข้อ เป็นคุณลักษณะและเป็นคุณธรรมที่ผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธจะต้องนำไปพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาประเทศชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คมกฤช จงบุญวัฒนา และวีรุธ มาฆะศิรานนท์. (2564). *คัมภีร์ผู้บริหาร HBR MANAGER'S HANDBOOK* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท แอคทีฟ พรินท์ จำกัด.
- दनัย เทียนพุม. (2550). *ความสามารถในวรรณคดี ดร.दनัย เทียนพุม*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ. อาร์. อินฟอร์เมชั่น แอน พับลิเคชั่น จำกัด.
- เทื่อน ทองแก้ว. (2560). *สมรรถนะ (Competency) : หลักการและแนวปฏิบัติ*. สืบค้น 12 ตุลาคม 2566, จาก <https://shorturl.asia/wmv5T>
- บุญทัน ดอกไธสง. (2565). *รัฐประศาสนศาสตร์เปลี่ยนโลก 2* (พิมพ์ครั้งที่ 2). พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มันชูลิกา กามูล. (2566). *องค์ประกอบของรัฐ*. สืบค้น 10 ตุลาคม 2566, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/473747>
- สภาผู้แทนราษฎร. (2566). *อำนาจหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร*. สืบค้น 11 ตุลาคม 2566, จาก <https://shorturl.asia/Z9oLe>
- สุนิดา พินิจการ. (2540). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบริหารและทฤษฎีการบริหารการศึกษา: สมรรถนะของผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Boonyen, K. (2023). *What is the Disruption Era? How important is it? Solve all the questions of people who want to know*. Retrieved October 10, 2023, from <https://shorturl.asia/9M6V1>
- TNN Online. (2023). *Revealing the full government policy statement of the Prime Minister to Parliament*. Retrieved October 11, 2023, from <https://www.tnnthailand.com/news/politics/155081/>